

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19.6.2008
Sayı : 116

70/231

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemiz orman varlığını tehdit eden etkenlerin başında yangınlar gelmektedir. Özellikle yaz aylarında ormanlarımız için büyük tehdit oluşturan yangınlar, yüzlerce yılda yetişen ağaçların bir anda elden gitmesine, doğal dengenin bozulmasına, ormanda yaşayan canlı türlerinin ve doğal yaşam ortamlarının yok olmasına, topraktaki organik maddelerin yitirilmesine neden olmaktadır.

Önümüzdeki yıllarda küresel ısınma nedeniyle artan kuraklık ve nem azalışının orman yangını riskini artırdığı bir gerçektir. Buna karşın orman yangınlarına zamanında ve yeterli müdahale için hava söndürme ve keşif araçları başta olmak üzere, personel, donanım ve altyapı alanlarında yetersizlikler olduğu gözlenmektedir.

Bu nedenle, orman yangınlarının önlenmesi ve yangınlarla daha etkin mücadele edilmesi ile ilgili sorunların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 17.06.2008

1

1. Hulusi GÜVEL - Adana
2. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
3. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU - Malatya
4. Çetin SOYSAL - İstanbul
5. Abdülaziz YAZAR - Hatay
6. Ali OKSAL - Mersin
7. Mehmet Şevki KULKULOĞLU - Kayseri
8. Tayfur SÜNER - Antalya
9. Birgen KELEŞ - İstanbul
10. Tacidar SEYHAN - Adana
11. Mehmet Fatih ATAY - Aydın
12. Nevin Gaye ERBATUR - Adana
13. Yaşar AĞYÜZ - Gaziantep
14. Muharrem İNCE - Yalova
15. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
16. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
17. Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
18. Tekin BİNGÖL - Ankara
19. Akif EKİCİ - Gaziantep
20. Şevket KÖSE - Adıyaman
21. Abdullah ÖZER - Bursa
22. M. Akif HAMZAÇEBİ - Trabzon
23. Canan ARITMAN - İzmir
24. Ahmet ERSİN - İzmir
25. Mehmet Ali SUSAM - İzmir
26. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
27. Turgut DİBEK - Kırklareli
28. Nesrin BAYTOK - Ankara
29. Gürol ERGİN - Muğla
30. Muhammet Rıza YALÇINKAYA - Bartın
31. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli

Gerekçe;

Ülkemiz orman varlığı 20,7 milyon hektar ile ülke yüzölçümünün %30'unu oluşturmaktadır. Avrupa ülkelerinde bu oran ortalama %46, dünyada ise %29,4'tür. Coğrafi konum itibariyle Akdeniz iklim kuşağında yer alan ülkemizde, özellikle Hatay'dan başlayıp Akdeniz ve Ege sahil bölgelerinden İstanbul'a kadar uzanan kıyı bandında yer alan ve orman varlığımızın % 58'ini oluşturan 12 milyon hektar ormanlık alan yangına birinci değerde duyarlıdır.

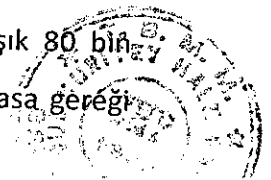
Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından bastırılan "Orman Yangınları Mücadele Kılavuzu"na göre orman yangını mevsimi 1 Haziran'da başlamakta ve Ekim ayı sonuna kadar sürmektedir. Aynı kılavuzda orman yangınlarında asıl tehlikenin örtü yangınının, ağaç tepelerini yakarak ilerleyen tepe yangınına dönüşmesi olduğu ve nispi nemin saat 10.00'da yüzde 40 ve daha düşük olması, nemin 1-2 saatte yüzde 20'den fazla düşüş göstermesi hallerinde mutlaka yangın çıktığı belirtilmektedir. Rüzgâr hızının 20 kilometre/saat ve üzerinde olmasının, kurak geçen yaz günlerinde yangını körüklediği, doğrudan deniz rüzgârlarına açık alanlar ve ada-yarım ada durumundaki sahalarda orman yangınının sürat kazandığı ifade edilmektedir.

Küresel ısınma nedeniyle geçmiş yıllarda olduğu gibi 2008 yazının son derece kurak olacağı tahmin edilmektedir. Bu itibarla içinde bulunduğumuz yılın orman yangınları açısından daha riskli olduğu ortadadır.

Ülkemizde yılda ortalama 2 bin orman yangını çıkmaktadır. Orman yangınların çıkış nedenleri %6 doğal nedenler, %94 insan kaynaklı olanlar olarak sınıflandırılabilir. İnsan kaynaklı yangınların büyük kısmı kasıt, ihmal, dikkatsizlik ve kazalardan kaynaklanmaktadır. Ancak, her üç yangından birinin nedeni de tam olarak belirlenememektedir. İnsandan kaynaklanan ağırlıklı yangınların önlenmesi için ciddi eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine gereksinim bulunmaktadır.

Orman yangınlarını engellemek, doğal olarak söndürmekten daha kolaydır. Bu nedenle ormanlık alanlar için risk haritaları oluşturulmalı ve önleyici tedbirler alınmalıdır. Özellikle yukarıda anılan Akdeniz-ege kıyı bandında daha etkin koruma tedbirlerinin yaşama geçirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla ormanların sıklık bakımları yapılmalı, gözlem kulelerinin sayıları artırılmalı, gözlem uçağı ve helikopteri alımına öncelik verilmelidir.

Orman Kanunu'nun kabul edildiği 1937 yılından günümüze kadar yaklaşık 80 bin orman yangınında 2 milyon hektara yakın orman alanı yanmıştır. Her ne kadar yasa gereği

yanan alanların ağaçlandırılması söz konusu ise de genelde bu alanların niteliğini kaybettiği ileri sürülerek 2B yasası ile imara açılması önerilmektedir.

Akdeniz iklim kuşağını paylaştığımız diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, ülkemiz orman varlığı kadar orman varlığına sahip olmayan ülkelerin bile, 2 veya 3 misli fazla hava söndürme araçlarına sahip oldukları görülmektedir. Bu konuda, ülkemizin 20.700.000 ha orman alanına 11 uçak ve 24 helikopter ile müdahale ederken komşumuz Yunanistan'ın 6.500.000 ha orman alanına 45 uçak ve 14 helikopterle müdahale etmesi örnek verilebilir.

Orman Genel Müdürlüğü yangın söndürme işçileri geçici olarak işe alınmakta ve kısa bir eğitimden geçirilmektedir. Teknik personel ve özellikle orman muhafaza memurları azlığı nedeniyle ormanlar yangınlara, kaçak kesimlere karşı gerektiği şekilde korunamamaktadır.

Koruma etkinliğinin sağlanabilmesi için orman muhafaza memurlarının sayısı artırılmalı, gerekli ekipmanla donatılmalıdır. Yangın keşif ve söndürülmesi amaçlı uçak ve helikopter alımı ve kiralaması yapılması gerekmektedir.

Orman yangınlarının yayılmadan söndürülebilmesi ve zararın en aza indirilmesi açısından erken uyarı, erken müdahale ve uzman personel ile yeterli teknik altyapı ve donanım hayati önem taşımaktadır. Orman yangınları konusunda toplumsal duyarlılığın artırılması ve bilinçlendirmenin sağlanması açısından eğitimin önemi ortadadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, orman yangınlarıyla daha etkin mücadele etmek için gerek organizasyon boyutunda gerekse kullanılan araç ve gereçlerin teknik açıdan iyileştirilmesi ile ilgili sorunların ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısını taşımaktayız.

